

СИТТАИ ЗАРУРИЯ¹⁷
ДЕБОЧА¹⁸

Байт-ул-қасидаи ҳама хайли суҳанварон,
Шаҳбайти йинси назми ҳама мадхгустарон.
Ҳамду санои подшаҳе дон, ки аз раҳаш,
Як пора санг шуд гуҳари олиафсарон.

Тақаддасат кибриёуҳу ан идрок-ул-мутааммикин ва таназ-заҳат олоуҳу ан эҳсор ул-мутакаллимин ало лаҳул халқу вал-амри таборакаллоҳу рабб ул-оламин.

Н а з м :

Ҳусни каломи қофиясанӣони сеҳри фан,
Лутфи адои нуктаварони шакаршикан,
Наъти шаҳе сазад, ки батаъйиди зулминан,
Бинмуда моҳи мӯъйизаш аз матлаи суҳан.

Саллаллоҳу алайҳи ва ало олиҳи савоҳиби девон-ун-нубувват ва навозими аркон-ул-мурувват.

Аммо баъд: маърузи таъби соиб ва марфуъи фикри соқиб арбоби хирад ва хибрат ва асҳоби зако ва фатнат, ки шукуфаи риёзи олам, балки самараи шаъраи бане Одаманд. Он ки чун риштаи хулуси иродат ва каман-ди русуҳи итоати ин каминаи бибизоати ва ҳабл-ул-матин тасарруф ва иқтидори ҳазрати хидоятманзалати валоятманқабат.

Б а й т :

Дурри яктои баҳри неқноме,
Имоми зумраи ақтоб Ёоме.

Қаддасаллоҳу таоло руҳаҳу муттасил буд ва хотири шикаста ба имтисоли авомиру навоҳии он ёноб мутавассил. Ҳамвора фармони лозим-ул-ишоъа ва амри воёнб-ул-итоъаи он ҳазрат ин камтаринро бад-он маъмур медошт, ки гоҳе инони суҳанро аз водии туркӣ ба савби форсе мунсариф гардонад ва зимомии назмро аз адои туркона ба ёниби луғоти фурс мунъатиф созад. Ва агарчи инқиёди амри эшон бар сару чашм лозим буд ва итти-боъи он ба ёну дил мутаҳаттам. Аммо бар ҳасби «Ал-умури мархунатун би авқотихо» дар айёми ҳаёти бо ба-рақоти он ҳазрат ба ҳасаби тақдир бар он амр маёоли мубодарат набуд. Ва айёми нофарём ба ҳеҷ ҳол му-соадат нанамуд, то ин ки аз лисони карим-ул-баёнӣ ҳаз-рати Султони султоннишони малоз-ул-сакалайн, қаҳф-ул-хофикайн.

Н а з м :

Соия Ҳақ, меҳри Сикандарӣаноб,
К-омада ҳам сояву ҳам офтоб.
Бозуи миллат каве аз ёаҳди ў,
Дин алам афрохта дар аҳди ў.

Ас-султону бинн-ус-султон муиз-зус-салтанати вал хилофат Абулғозе Султон Ҳусайн Баҳодурхон халладаллоҳу таоло фиссурайё аъломаҳуз ва нафаза байн-ал-хофикайни авомираҳу ва аҳкомаҳу, ки рибқайи убудийят ва робитаи чоқарии ин камина борситони рафъ-уш-шаъни он ҳазрат ирсан ва иктисобан мутаҳаққик аст ва алоқайи таламмуз ва шогирде дар санъати шеър ва услуби назм ба нисбати таъби суҳаншинос ва зеҳни хирад иқтибоси он ҳазрат мутаяққин ҳам бад-он навъ маъмур гашт. Ва баъд аз имдоди тавфиқ ва саодати таъйид дар таърихи санаи иснайн ва тисъа миата тасвида қасидае чанд, ки тасдири инчунин назм бад-он лоиқ мебуд ва тасири он дар мабодии ин услуб муносиб менамуд ва бар вафқи адади ёихоти ситта иттифоқ афтод.

Қасидаи аввал, ки суҳангузори он мубтане бар адои маҳомиди ҳазрати Боре буд, тасмияшро «Рух-ул-қудс» нозил гашт. Ва сонё, ки аз рашҳи зулоли наъти набаве ва файзи сарчашмаи мадҳи мустафаве мутарашших буд ба «Айн-ул-ҳаёт» иттисом ёфт. Ва солис, ки бар тариқайи «Баҳр-ул-аброр»и Амир Хусрави Дехлаве бар «Тӯҳфаи нисор»-и ҳазрати маҳдумии кутб-ул-аноме мӯҳтаве буд, аз лисони фикрат ба «Тухфат-

ул-афкор» мавсум шуд. Ва робеъ, ки мавоизи судманд ва насоиҳи дилписандаш аҳли дилро сармои футӯҳ ва арбоби риёзатро ба масобаи ғизои рӯҳ буд, ба «Қут-ул-қулуб» номзад гашт. Ва хомис, ки ба шарафи мидҳатгузори ҳазрати шаҳриёре, ки шукри неъматаш мусталзими саодати абаде ва дуои давлаташ мустатбеъи наёти сармаде аст, музайян ба «Тӯҳфат-ун-наёт» тасмия пазируфт. Ва содис, ки ба имдоди насоими риёзи фазлу ато шарафи татаббуъи қа-сидаи «Миръот-ус-сафо» ёфта буд, ба «Насим-ул-хулд» мухотаб гашт ва маимӯи онҳо «Ситтаи зарурия» номвар омад. Раёи восиқ ва аҳли содиқ, ки агар рӯзе чанд дасти аял саҳифаи амалро мунтаве нагардонад ва боди несте чароғи қулбаи хастиро фуру нанишонад, ҳарчи дар мусаввада аст парешон аз ин услуб рақами сабт ёбад, хотири шикаста ба ёамъ шитобад. Маъмул аз маҳосини одоти киром ва макорими ахлоқи аном, он ки агар халале бинанд, зайли ислоҳ бар он гуморанд ва онро аз қабили саҳв дошта, аз мақулаи ғабоват ва ёаҳл нашморанд.

Вассаллому ало манит табаъ-ал худо.

I. «РУҲ УЛ-ҚУДС»

Зиҳе ба хомаи қудрат – мусаввири ашё,
Ҳазор нақши айиб ҳар замон аз ў пайдо.

Че хомаест, ки дар коргоҳи «кун фаякун»
Нагашта бе рақами ў зи қатра то дарё.

Че қудратест, ки дар боргоҳи чархи баланд,
Нагашта бе сабаби ў зи зарра то байзо.

Мутеъи амри ту гар сифлияст, агар улве,
Иёли їуди ту гар уммаҳот, агар обо,

Қаве ба лутфи ту гар худ заъиф, агар азъаф,
Забун ба ҳукми ту гар худ қаве ва гар ақво.

Залили ишқи ту Маїнун зи чехраи Лайле,
Хароби ҳусни ту Вомиқ зи орази Узро.

Ба нури рӯи ту парвона гашта саргардон,
Валек шамъи шабистон ниҳода ном ўро.

Ба нори шавқи ту булбул шуда чу хокистар,
Валек зеби гулистонаш карда васф адо.

Қасе ба ёоху ғино нест аз ту мустағне,
Туе ғанию мусаллам турост истиғно.

Чу соз карде зи таркиби йисми инсонё,
Зи хок таъбия сохте ба зебу баҳо.

Чу аз замин-ш бардоште ба сад эъзоз,
Ба мартаба гузаронде зи торами хазро.

Ба хоки йисмаш борони раҳмат афшонде,
К-аз он мулоимат овард тинаташ пайдо.

Ба дасти ҳикмати худ карда тинаташ таҳмир,
Се зидди дигараш афзуда аз айиобҳо.

Чаҳор зидро карде ба якдигар таркиб,
Ки хоку оташ бувад он гаҳ об буваду ҳаво.

Зи устухону зи муҳ в-аз уруқ то аъсоб,

Зи лаҳму хуну рибототу меъда то амъо.

Дигар димоғ, ки он шуд мақарри пані ҳавос,
Ки ботини ба лақаб гуфтаандашон ҳукамо.

Дигар тихолу кабад, боз қалбу боз рех,
Дигар масонаву ғазруфу мурра боз кало.

Ба якдигар ҳама пайвасту чор табъ омад,
Ки хуну балғаму сафрост баъд аз он савдо.

Чу гашт пайкараш ораста ба зебӯе,
«Нафахту фиҳе мин руҳе» он будаш мабдо.

Ҳавоси зоҳирияш низ чун, ки карде рост,
Зи нури ақл ба кохи димоғ тофт зиё.

Ғариб кишваре оросте зи шаҳри бадан,
Ки мулк то малакут он чи ҳаст, ҳаст он ё.

Дар ӯ нишонде дилро ба тахти султоне,
Ки шуд ба расми салотин хидеви мулқоро.

Хирад вазорати он шоҳро муайян шуд,
Ғадои шоҳу вазирон, камина банди туро.

Бас он гаҳе ба улумаш чу раҳнамун гаште,
Нахуст карде таълими «аллам-ал-асмо».

Зи илми маърифаташ чунки баҳравар карде,
Малоикаш ба суӯд омаданд абдосо.

Зи офариниши худ он че кардае мавӯд,
Уюну баҳру иболо нуӯму арзу само.

Дар он аӯба намудоре аз ҳама карде,
Амонататро ҳам додияш ба расми хифо.

Чу гашт мазҳари кул баъд аз он лақаб додеш,
Миёни моҳалақаллоҳ олами қубро.

Чаҳор табъ ниҳоде ба вазъи гулшани даҳр,
Яке рабеӯу дигар сайф, бас харифу шито.

Вазид чун ба гулистони даҳр боди рабеӯ,
Намуд накҳаташ амвоти боғро эҳе,

Насими номия з-анфоси Исаве бар кард,
Сари гиёҳ чу явм ун-нушур аз ғабро.

Ки дид пири фурӯрехта ба хоки замин,
Ки сар бароварад атфолсон ба нашӯу намо?

Расад зи тифлишон то шабоб зебу тамол,
Зи шири дояи аброн ҳама ба қуту ғизо.

Чу чанд рӯз бар ин рафт, доде орояш,

Зи шохидони раёҳин ба гулшани дунё.

Фурӯхт гул чу ёвонони лоларух ораз,
Кашид сарв чу хубони нахлқад боло.

Бунафша бар гиреҳи турра баст марғула,
Суман ба йилва даровард орази зебо.

Ба зулфи мушкин афганд тобҳо сунбул,
К-аз он салосил бетоб шуд дили шайдо.

Зи нисфи пўсти норанӣ баҳри наргис шўх,
Пиёла кардио ӯ маст гашт бе саҳбо.

Зи барги настаран он сон нуўм бинмуде,
Ки шуд кавокиби Шеъро ба назди ӯ чу Сухо.

Рабеъи навбати хубии боғ чун гузаронд,
Чу барнахўрда арўсе зи ҳусну лутф сафо.

Фиканд оташи айёми сайф дар олам,
Чу барки оҳ зи анфоси ошики шайдо.

Намуд дил зи раёҳин сўи фавокеҳ майл,
Чу аз сароби сувар сўи луїаи маъно.

Либоси барг чу ашїори боғро пўшид,
Шуд аз намоиши ҳар як чу гунбади мино.

Шамол чун ба таҳаррук фикандашон омад,
Ба чашми акл намудор сайру даври само.

Туюри ҳар як аз он чархро чу аніум шуд,
Зи шох бар шох оянда бурї-бурїосо.

Валек аніуми собит шуда фавокеҳи у,
Ба бурїи шох савобит мисоли побарїо.

Намуда мисли шаҳоб он ки ӯ зи авїи баланд
Хатитавилкашон ӯ фитад сўи ғабро.

Чу аз ҳарорати меҳр фиканде андар даҳр,
Ба сони кори сақар шўълаҳои танфарсо.

Паи илоїи вай аз меваҳои бори рутаб,
Мизоїи инсонро сохте қарини шифо.

Зиҳе ҳаким, ки бо ҳикмати ту Афлотун
Бувад ба назди Фалотун чу бақлат-ул-хумқо.

Басо қасон, ки зи пошандағони тухми амал,
Ҳазор хирмани воде зи мазраи дунё.

Валек бастиашон ҳалқу баҳра пеш гирифт,
Ҳаме ба гоҳи ғизо хўшачину донарабо.

Зи хони сайф ба маъмураи ӣаҳон чу расанд,

Ниџам ба шоҳу гадо лоюадду вало юҳсо.

Бад-ин ғаноими муфрит зи турктози ҳариф,
Сипоҳи бард расониде аз паи яғмо.

Чаман зи алвон шуд коргоҳи рангресе,
Ҳазор ранг зи ҳар йинс шуд дар ӯ пайдо.

Замин зи бўстонафрӯз гашт хунолуд,
Зи теғи куфр ба-дон сон, ки тораки шуҳадо.

Ҳазон ба бўстонафрӯз қатл кард он навъ,
Ки тоӣ аз сару сар шуд ҳаме зи йисм ӯдо.

Дурангии гули раъно падида шуд ба ҳазон,
Чу соҳте қалақи лолаи хитоиро.

Далел он ки дурангист кори гулшани даҳр,
Чи дар баҳору ҳазону, чи дар сабоҳу масо.

Ду рангу даҳ ранг че бувад, ки ҳар варақ аз барг,
Нигошта ба дусад ранг шуд зи килки қазо.

Чу нахли мум шуд аз баргҳои рангоранг,
Бисоти боғ бад-он сон, ки коргоҳи Хито.

Расонде аз ақибаш тохттози сарсари дай,
Ки рафт як-як аз он ҳуллаҳо ба боди фано.

Саҳоби симфишон пардаҳои симобе,
Чунон кашид зи даври уфук ба рӯи ҳаво.

Ки меҳр гӯе ҳаргиз набуду гар ҳам буд,
Ҳарорат аз асараш заррае набуд асло.

На балки буд яке пораи ях мудавваршакл,
Даруни соғари баста зи шиддати сармо.

Зи барф шуд кураи арз-байзаи кофур,
Дар ӯ фурӯ шуда гум гашт байзаи байзо.

Шуда ба гулшани ашӯр ҳар тараф урён,
Чу хиндувон ҳама аз турктози Чин ба ӣафо.

Шаб аз саводу дарозе чу гесӯи хубон,
Ба қатли ошиқ карда аён яди туло.

Чунон расонде шиддат зи барди дай, ки бимурд,
Аз он фусурдаге оташ чунон ки аҳли вабо.

Шито, чунон, ки дар ӯ мирад оташ аз шиддат,
Чи мумкин аҳли ӣаҳонро бувад нишони бако.

Дигар зи боди баҳори ҳаёташон доде,
Ки рафт рӯҳи наботе ба пайкари мавто.

Чунин, ки силсила басте ба ҳалқу гардани давр,

Ҳаме ба даври тасалсул кашид ин аїзо.

Ба сунъ нӯҳ фалак оросте сареъу рафеъ,
Дар ў кавокиби соир зи меҳр то ба суҳо.

Муқими манзили аввал нигори симтане,
К-аз ў расад ба шабистони даҳр нуру сафо.

Гаҳе чу орази хубон мудаввару рахшон,
Гаҳе чу қомати ошиқ ҳаме наҳифу дуто.

Ба ҳуїраи дуввум андар қаламзане чобук,
Нишонде омада бар сар ба имлову иншо.

Мулоиме, ки барояд ба ранг ҳар гаҳ расад,
Ба сони об, ки зоҳир шавад ба лавни ино.

Ба манзари сеюмин шоҳиди тараннум соз.
Муқим кардию ў лек дар мақоми наво.

Ба соз карда аён нағмаҳои довуде,
Вале ба нутқ мисоли Масеҳ рӯҳафзо

Ба мулки чоруме маҳпайкаре фиристоде,
Ки Маҳ гадое аз ў карда нақди нуру зиё.

Агар ба вазъ чу оинаи Сикандар шуд,
Вале ба шоҳваше ҳукм ронда бар Доро.

Макони панїум доде, ба теғзан карде,
Ки аз маҳобати ў баст хун дили хоро.

Дами катилаш гулгунаи узори аїал,
Їсоми қотилаш оинаи їмоли бало.

Шашум маконро бо поксирате доде,
Ба нури шамъи саодат мунаввараш симо.

Ба риштаҳои таҳораташ донаи тасбеҳ,
Зи ҳуллаҳои саодаташ тайласону ридо.

Ба кутволии ҳафтум ҳисор карде амр,
Бадеъ пайкари қатрон ниҳон кири лиқо.

Чу шахси хилмгарон їнбиш ончунон ки шуда,
Зи бурїи ҳиснаш то дигаре ба муддатҳо.

Паи фурўғи шабистони ҳаштумин карде,
Ҳазор лўъбате дар їлва, їмла маҳсимо.

Фарози їмла нўҳум қалъа чун бино карде,
Ба даври қалъа фиганде буруїро марво.

Чу ҳисро ба адад сохте дувоздаҳ бурї,
Ки ҳар яке ба дигар нав гашт їлванамо.

Аз он дувоздаҳ шуд аввалин чарогоҳе,

Ки аз барои Ҷамал гашт соҳаташ маръо.

Дигар яке ба гулу лола марғзори назах,
Ки Саври чарх хиромад дар ў зи баҳри чаро.

Чу хинги чарх бароросте зи баҳри хиром,
Ба зери зинаш кашиде зи пайкари Ёвзо.

Зи баҳри он ки ҳаме каїравист шеваи чарх,
Чу чарх рутбаи Харчанг сохте воло.

Каноми дигаре оросте ба шавкату зеб,
Мақарри Шер, вале манзиле зи Гов ӯдо.

Ба мазраи дигар аз хўша дона афшонде,
Нуўум гашт ҳамон донаҳо бари доно.

Паи кашидани ў рост сохте каффа,
Ба росте, ки ғалат нест, бар Худой раво.

Ба бурїи дигар Акраб ба ӯнбиш оварде,
Чу каїдуме, ки қунад хона дар қадим бино.

Фарози бурїи дигар сохте Камонхона,
Ки чарх тири бало афканад сўи дунё.

Зи саҳми новаки ў Ёддиरो рамониде,
Ки ғаст чун бузи кўхе ба авї аз он пайдо.

Ба Далв Юсуфи хуршедро зи чохи уфук,
Бурун кашида накарде дар он мазик раҳо

Ба Хут Юнуси Махро расонда карде амн,
Зи ходисоташ ҳарчанд бувад ранїу ано10».

Бурун зи чарх ҳазорон-ҳазор хайли малак,
Паи ибодату тасбеҳ хонда ҳамду сано.

Зи Аршу Курсию Лавҳу Қалам айуба басте,
Падид кардию бар ақл аз он назора амо.

Расид кор ба ӯе, ки шаҳсувори русул,
Бурук тохт бар он авї дар шаби Исро.

Бидоде аз карамат қурби «қоба қавсайн»аш,
Ки кўфт кўси ғалолат ба авїи «ав адно».

Ба васли хеш расонде, ғамол бинмуде,
Бидоде, он чи талаб кард бе раҳину баҳо.

Навад ҳазор суҳан гуфта боз гардонде,
Ки гарм буд зи сайри чунин ҳанўзаш ӯ.

Заломи қуфр зи рўи замин барафканде,
Ба ў чу равшан карде шариати ғарро.

Ба ҳикмати ту шудаиш ӯмлаи милал мансух,

Чи дини Одаму чи Нўху Исиву Мўсо.

Ба авӣи курбати хешаш чу роҳ бинмуде,
Ба халқи олам шуд раҳнамои дини худо.

Сабаб муҳаббати ўву зуҳури сунъат буд,
Ки халқи мохалақаллоҳ сохте ифшо.

Чунончи, ҳар чи бипўшид хилъати хилқат,
Паид гашт ба як амри «кун», ки карде адо.

Биниҳе камтар аз он метавонияш, ки куне,
Чунон набуд, ки набувад асар аз ў пайдо.

Аїабтар он ки дигар сад ҳазор олам агар,
Бино қунию тавоне, ки созияш ҳаққо.

Ва гар ба ним нафас хоҳияш, ки нест куне,
Равад ба камтар аз он низ сар ба сар ба фано.

Зи будашон на тафовут ба корхонаи сунъ,
Набудашон ҳам яксон ёлолу қадри туро.

Бузургвор Худоё, ба ҳаққи тасбеҳат,
Ки зокиранд бад-он хайли олами боло.

Ба зоти покат, к-аш мисл набваду монанд,
Ба файзи қудсат, к-аш шабеҳ набваду ҳамто.

Ба ҳурмати набиюллоҳ, ки ҳаст чун хуршед,
Ба фарри макраматаш хайли зарра ёмла гуво.

Ки то муқайяди дори фано бувад Фоне,
Бидор сирати ў дар тариқи факру фано.

Чу мурғи рўҳи вай аз маҳбаси бадан парвоз
Кунад, намуда таваїғ ба сўи мулки бақо.

Ба рўзи ҳашр, ки шоҳи русул барафрозад,
Паи шафоати аҳли хато ба Арш ливо.

Ба лутфи хеш чунон кун, ки ў фитад назараш
Ба сўи бандаи осе чу чашми шах ба гадо.

Бас он гаҳ аз вай бошад талаб зи ту бахшиш,
Зи банда касби ҳусули мурод байнаҳумо.

Зи иқтизои қазо ин қасида шуд таҳрир,
Аїаб набошад таърихаш аз «ҳисоби қазо».

Ба фикри ном чу рафтам саҳаргах аз хотиф,
Хитоби исмаш «Рух ул-қудс» шуд аз асмо.

Умед он ки ба анфоси қудсиям бахше,
Тақаллуме, ки сароям паи ту ҳамду сано.

II. «АЙН-УЛ-ҲАЁТ» ДАР НАЪТИ РАСУЛ АЛАЙҲИС-САЛАВОТ

Ҳоїбони шаб чу шодурвони савдо афгананд,
Їлва дар хайли бутони моҳсимо афгананд.

Сад ҳазорон кирми шабтоб аз шабистони сипеҳр,
Ламъаҳо бар пардаи шабгуни ғабро афгананд.

Ҳар замон сад гуна ашколи бадеъ аз килки сунъ,
Накшбандони қадар бар тоқи хазро афгананд.

Ашкрезон наъш бар дўши банот аз сўги меҳр,
Їмла бар сарҳо паранди анбаросо афгананд.

Қутб чун пири батамкин в-ахтару аніум самоъ,
Чун муридон гирди пири пойбаріо афгананд.

Симбар туркони қотил аз миіарра баста саф,
То ба мулки офият дар даҳр яғмо афгананд.

Булаїаб туркон, ки ҳар дам ҳиндуосо аз шаҳоб
Ҳарбаҳои симгун ҳар сўй амдо афгананд.

Дар чунин ҳарб аз барои тўма насрайни фалак,
Гоҳ бикшоянду гоҳе болҳоро афгананд.

Раста бедоранд дурїи дур зи шохи гови ганї,
Дида ононе, ки бар Савру Сурайё афгананд.

Насри воқеъ дар дил ояд-шон зи рўи эътибор,
Чашм агар бар нуқтаҳои шини Шеъро афгананд.

Моҳи нав бошад миёни хайли атфоли нуїум,
Устухоне, к-аш ба бозе шаб ба саҳро афгананд.

Гирди шамъи моҳ хуффошони симини нуїум,
Хешро парвонаосо зеру боло афгананд.

Зўҳраро бар чамбари даф пўст аз шакли камар,
Мутрибони чарх баҳри лаҳн хунё афгананд.

Тири раммоле, ки баҳри ғайбати меҳр ахтарон
Бар бисоташ музди раммоле дирамҳо афгананд.

Меҳрро ёбанд гоҳе іониби шарқаш хабар,
Шаш раванда чун суроғашро ба ҳар іо афгананд.

Чобуки гардун ба нўги найза бирбоянд агар,
Ҳалқаи даври Ёде бар дашти хайїо афгананд.

Зоҳиди афлокро саїодаи нуру сафо,
Дар шабе з-инсон аїаб аз баҳри эҳё афгананд.

Қутволи ҳисни гардун чун намояд расми пос,
Аз машоил равшане дар чархи воло афгананд.

Бар чунин хангома хайли лўъбатони собитот,

Чашм аз хаштум ғураф баҳри тамошо афгананд.

Хайли аніум з-ихтиёри чархи аъзам дам ба дам,
Хешро аз пояи аъло ба адно афгананд.

Чарх бо он чашмбозе, аніумаш бо он сипехр,
Рукъаҳои чашмбанде сӯи дунё афгананд.

Ахтарон аз айни беҳобию ноосудаге,
Хоби осоиш ба чашми пиру барно афгананд.

Ғайри ушшоки балокаш, к-аз ғами ҳиҷрон чу ман,
Наъраи «во ҳасрато!» бар чархи мино афгананд.

Халқи беишқу вафо монда ба хоб, аммо сагон
Дар вафои ошиқон то субҳ ғавғо афгананд.

Эй, хуш ононе, ки карда хобро бар худ ҳаром,
Дар чунин шаб бар фалак охи шабосо афгананд.

З-оби чашми ҳасрат аввал дода зоҳирро вузу,
Оташ аз ботин ба іони ношикебо афгананд.

Хешро бар гӯшаи меҳроби тақво афгананд,
Сар ба хоки дарғаҳи Эзид таоло афгананд.

З-охи ҳасрат парда бар рухсораи ахтар кашанд,
З-ашки маҳҷуре халал дар токи хазро афгананд.

Чун ба тавфи равзаи хилватғаҳи дил рӯй ниҳанд,
Буркаи номаҳраме бар рӯи ҳавро афгананд.

Бар бисоти қурби васл ар лаҳзае сокин шаванд,
Дида бар хайли малоик аз мувосо афгананд.

Бар сипехри иззу тамкин гар даме манзил кунанд,
Аз тазалзул раъша гардунро бар аъзо афгананд.

Гар сӯи нузҳатғаҳи ғамъи вусул оранд рӯй,
Хоки нисён бар сари дунёву укбо афгананд.

Ҳаст уммеди Фоне ин давлат, ки гардад хоки роҳ,
Ҳар қуё ин раҳравони гармрав по афгананд.

Нисфи ин водии зулматро чу навбат бигзард,
Навбатдорони шаҳ дар кӯс ово афгананд.

Аз ғиреви кӯсу бонги ною ғавғои нафир,
Растахез андар хама токи муалло афгананд.

Чашм накшоид зи ғафлат мурдағони хобро,
Гарчи сӯри ҳашр аз фарёди сурно афгананд.

Боз баҳри бут парастидан пағаҳезони қуфр,
Нолаи ноқусро дар дайри тарсо афгананд.

Роҳибони масти мусхафсӯзи ин дайри кӯҳан,

Дар миён оини зуннору чалипо афгананд.

Комилони куфри лои Лоту лои «ло илоҳ»,
Тавъамон дида дар иллаллоҳ муҳоко афгананд.

Мўъзинони субҳи «Субҳоналлоҳ», аз ғайратзанон,
Гулғули «Аллоҳу акбар» бе муҳобо афгананд.

Боз риндони хароботи муғон ёми сабўҳ,
Дар миён оранду тарҳи даври сахбо афгананд.

Вақти хушҳоле зи бода ошиқони покбоз,
Дида пинҳон гаҳ-гаҳе бар ёри зебо афгананд.

Гулруҳон чун гул гиребон чоку чун мурғони боғ,
Ошиқони беҳуд аз масте алоло афгананд.

То ки меъмори гардун қасри чарҳи тираро
Фарши сим аз партави субҳи зарандо афгананд.

Шомро чун қатъ дар зулфи сумансо афгананд,
Дар суманбўёни субҳ оини ғавго афгананд.

Равшане дар арсаи олам, ки аз шаб тира буд
Аз талолоҳои субҳи оламоро афгананд.

Тайласони сўфии рўз аз таҳи шабгун лиҳоф,
Карда берун бар сари дўшаш ба паҳно афгананд.

Жолаи аніум, ки бошад дар шабистони сипехр,
Дар гудоз аз машъали сўзон байзо афгананд.

Гар судоёе бошад аз савдои шаб офокро,
Сандали пешонияш аз абри ҳамро афгананд.

Хоста партав зи шамъи Юсуфи Мисре ёмол,
Нур дар зиндони Шоми ваҳшатафзо афгананд.

Офтоби пардагиро ёниби рўз оваранд,
Юсуфи гумгаштаро сўи Зулайхо афгананд.

Сарбасар аз хоби ғафлат чашм бикшојанд халқ,
Чун қиёмат муждаи эҳё ба мавто афгананд.

Оїзони шаҳвату тардомане бо сад шитоб,
Хешро дар об аз қисват муарро афгананд.

Ҳақпарастон камтар аз таҳқиқу аз тақлид беш
Сўи масїд рафта худро бар мусалло афгананд.

Аҳли қилу қол ҳар сў аз паи илзоми хасм.
Чашро аз хоб ношуста бар айзо афгананд.

Девмардум, яъне аҳли байъ баҳри раҳзане,
Ҳар яке худро ба суқ андар ба маъво афгананд.

Дар замони байъ чун туғён кунад инсофашон,